

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Sžo/40/2012
Identifikačné číslo spisu:	2010200552
Dátum vydania rozhodnutia:	21.09.2012
Meno a priezvisko:	JUDr. Ida Hanzelová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2012:2010200552.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne: Mgr. Mgr. Q. E. U., PhD., bytom P., právne zastúpená advokátom: Mgr. Marian Hrbáň, sídlom Radvanská 21, 811 01 Bratislava, proti žalovanému: Obvodný úrad Trnava, odbor všeobecnej vnútornej správy, oddelenie priestupkové, Kollárova 8, 917 02 Trnava, v konaní o návrhu na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného Pr. č. 738/2010-A/2010/09034 zo dňa 21.07.2010, o odvolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave č. k. 14S/104/2010-72 zo 6. júna 2012, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Trnave č. k. 14S/104/2010-72 zo 6. júna 2012 z r u š u j e a v e c v r a c i a krajskému súdu na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Uznesením krajského súdu bolo zastavené konanie o žalobe, ktorou sa žalobkyňa domáhala preskúmania zákonnosti a zrušenia rozhodnutia žalovaného o zastavení konania vo veci priestupku pod sp. zn. Pr. č. 738/2010-A/2010/09034 a súčasne aj uloženia povinnosti žalovaného doručiť žalobkyňi predmetné rozhodnutie (§ 250b ods. 2 OSP).

Krajský súd uznesenie o zastavení konania odôvodnil tým, že bola podaná neoprávnenou osobou (§ 250d ods. 3 OSP). Z rozhodnutia žalovaného súd zistil, že žalovaný ako príslušný správny orgán na prejednávanie priestupkov podľa zák. č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v priestupkovom konaní prejednal oznámenie žalobkyne vo veci skutku, ktorého sa mal dopustiť Ing. E. E. tým, že dňa 23.4.2010 v čase o 14,30 hod. v Trnave, na ul. Hlavnej, počas návštevy svojho maloletého syna Q., mal vulgárne osočovať Q. E. U. a nadávať jej, čím sa mal voči nej hrubo správať a narušiť tak občianske spolunažívanie. Žalovaný vychádzal pri svojom rozhodovaní zo spisového materiálu, ktorý mu bol postúpený OO PZ Trnava, z výpovede obvineného z priestupku, z výpovede oznamovateľky (žalobkyne), z výpovede svedkov Mgr. I. G. a písomného vyjadrenia T. P.. Z týchto podkladov žalovaný dospel k záveru, že nebol vyprodukovaný žiadny dôkaz, okrem výpovede oznamovateľky, že by sa Ing. E. E. dopustil skutku tak ako to uviedla žalobkyňa, a preto použijúc zásadu v pochybnostiach v prospech obvineného žalovaný konanie zastavil, pretože nebolo preukázané, že sa skutok stal.

S poukazom na znenie ustanovení § 244 OSP a §§ 72, § 68 ods. 1, § 49 ods. 1 písm. a/, § 49 ods. 1

písm. d/ zák. č. 372/1990 Zb. o priestupkoch krajský súd dospel k záveru, že pokiaľ žalobkyňa namieta právnu kvalifikáciu priestupku, keď uvádza, že priestupok mal byť posudzovaný podľa § 49 ods. 1 písm. a/ a nie podľa § 49 ods. 1 písm. d/ zákona č. 372/1990 Zb., tak v tomto smere je potrebné zdôrazniť, že priestupku podľa § 49 ods. 1 písm. a/ zákona č. 372/1990 Zb. sa dopustí ten, kto inému ublíži na cti tým, že ho urazí alebo vydá na posmech. V danom prípade zákon vyžaduje skutočnosť, že priestupca musí uviesť o poškodenej osobe nepravdivý údaj, ktorý je spôsobilý značnou mierou ohroziť jeho vážnosť u spoluobčanov, najmä poškodiť ho v zamestnaní, narušiť jeho rodinné vzťahy, alebo spôsobiť mu inú vážnu ujmu. Pri naplnení skutkovej podstaty tohto priestupku je teda potrebné, aby sa jednalo buď o nepravdivý údaj alebo údaj inak pravdivý, ktorý je ale schopný vyvolať v dôsledku zásahu inej skutočnosti účinky, ktoré by inak nevyvolal.

Správny orgán kvalifikoval priestupok podľa § 49 ods. 1 písm. d/ zák. č. 372/1990 Zb., keď vychádzal zo samotného skutku, ktorý sa mal stať tak, že obvinený z priestupku osočoval a vulgárne nedával žalobkyni. Toto konanie subsumoval žalovaný pod iné hrubé konanie, ktoré je pojmovým znakom ust. § 49 ods. 1 písm. d/ zák. č. 372/1990 Zb.. Iným hrubým konaním má zákonodarca na mysli práve takéto verbálne a drobné fyzické útoky (bez ujmy na zdraví poškodenej osoby).

Podľa krajského súdu otázka právnej kvalifikácie je práve v tomto prípade rozhodujúca vo vzťahu k otázke aktívnej legitimácie žalobkyne.

Ak sa vychádza z ust. § 72 ods. 1 zák. č. 372/1990 Zb., tak účastníkmi v konaní o priestupku sú

- a) obvinený z priestupku,
- b) poškodený, ak ide o prejednanie náhrady majetkovej škody spôsobenej priestupkom,
- c) vlastník veci, ktorá môže byť zhabaná alebo bola zhabaná a to v časti konania týkajúcej sa zhabania veci,
- d) navrhovateľ na návrh ktorého bolo začaté konanie o priestupku podľa § 68 ods. 1.

Podľa § 68 ods. 1 zák. č. 372/1990 Zb. priestupky podľa § 42a a § 49 ods. 1 písm. a/ sa prejednávajú len na návrh postihnutej osoby ... (ďalej len „navrhovateľ“).

V danom prípade je podľa krajského súdu nesporné, že žalobkyňa bola oznamovateľkou priestupku, avšak pri uplatnení práv účastníka podľa § 72 písm. d/ s poukazom na ust. § 68 ods. 1 zák. č. 372/1990 Zb. musí byť súčasne splnená aj podmienka, že ide o oznamovateľku priestupku, ktorý je kvalifikovaný podľa § 49 ods. 1 písm. a/ zák. č. 372/1990 Zb.. Skutok kladený za vinu Ing. E. bol však kvalifikovaný ako priestupok podľa § 49 ods. 1 písm. d/ zák. č. 372/1990 Zb.

Právna kvalifikácia tohto skutku je podľa názoru súdu správna a vychádza z podstaty protiprávneho konania priestupcu, ktorým mali byť vulgárne nadávky a osočovanie na adresu žalobkyne. Ide o konanie, ktoré treba chápať ako o iné hrubé konanie vo vzťahu k porušovaniu zásad spolunažívania občanov. V žiadnom prípade nejde o konanie smerujúce k ublíženiu na cti inej osobe alebo k vydaniu tejto osoby na posmech, pretože vo vzťahu k tejto právnej kvalifikácii chýba tomuto konaniu pojmový znak, ktorým je zverejnenie, resp. uvedenie takého údaju, ktoré by u tretích osôb vyvolali také následky, ktoré by vo vzťahu k poškodenej osobe boli považované za hanlivé a zahanbujúce.

Proti uzneseniu krajského súdu podala žalobkyňa odvolanie z dôvodu, že

- uznesenie krajského súdu o zastavení konania vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci podľa § 205 ods. 2 písm. f/ zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „OSP“),
 - uznesením krajského súdu o zastavení konania bola žalobkyni odňatá možnosť konať pred súdom podľa § 221 ods. 1 písm. f/ OSP. V odôvodnení odvolania v bode II. 1. žalobkyňa namietala nesprávne posúdenie žalobných dôvodov, v bode II. 2. žalobkyňa namietala nedostatky odôvodnenia uznesenia krajského súdu vo vzťahu ku kľúčovým žalobným dôvodom
- najmä: - že krajský súd sa nevysporiadal s argumentáciou žalobkyne, že sa s ňou v priestupkovom konaní nekonalo ako s účastníčkou konania
- že krajský súd nereagoval na dôvod žaloby podľa ktorého správny orgán porušil svoju povinnosť poskytovať pomoc a poučenie
 - že krajský súd nereagoval na tvrdenie o nedostatočnom zistení skutkového stavu veci v priestupkovom konaní

- že krajský súd sa nevysporiadal s vadami priestupkového konania, ktoré mohli mať vplyv na zákonnosť rozhodnutia, pričom ide o tak intenzívny zásah do práv žalobkyne na súdnu ochranu, že spĺňa predpoklady na právne posúdenie podľa § 221 ods. 1 písm. f/ OSP a zrušenie uznesenia krajského súdu odvolacím súdom.

Žalovaný žiadal uznesenie krajského súdu o zastavení konania potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací, preskúmal odvolaním napadnuté uznesenie a konanie, ktoré mu predchádzalo v medziach podaného odvolania a dospel jednomyselne k záveru, že odvolanie je dôvodné.

Podľa názoru odvolacieho súdu v danom štádiu konania je rozhodujúcou otázkou správnosti postupu krajského súdu, ktorý konanie zastavil z dôvodu, že žaloba bola podaná neoprávnenou osobou, avšak nevysporiadal sa s obsahom návrhu, v ktorom žalobkyňa žiadala o uloženie povinnosti žalovanému doručiť jej rozhodnutie správneho orgánu, ako opomenutej účastníčke v správnom (priestupkovom) konaní.

Krajský súd sa nezaoberal obsiahlou a podľa názoru odvolacieho súdu právne relevantnou argumentáciou žalobkyne o tom, že v priestupkovom konaní nebola náležite poučená o svojich právach ako oznamovateľka priestupku a zároveň ako osoba dotknutá konaním osoby označenej za priestupcu. Krajský súd sa vo svojom uznesení síce zaoberal výkladom ustanovenia § 49 ods. 1 písm. a/ a písm. d/ zák. č. 372/1990 Zb. a dospel k zhodnému záveru, ako orgán rozhodujúci o priestupku, že sa skutok, ktorého sa mala osoba označená za priestupcu dopustiť je možné subsumovať pod ustanovenie § 49 ods. 1 písm. d/ zákona. Odvolací súd však uvedený právny záver považuje za predčasný a pokiaľ dôsledkom tejto skutočnosti je vylúčenie žalobkyne z konania o priestupku ako účastníčky konania a súčasne aj z aktívnej legitimácie na podanie správnej žaloby, boli porušené jej práva podľa čl. 46 ods. 1, 2 Ústavy SR na súdnu a inú právnu ochranu.

Podľa názoru odvolacieho súdu je daný dôvod žaloby uvedený v bode II. 1. 2. (str. 3 žaloby), podľa ktorého s poukazom na § 51 zákona o priestupkoch správny orgán prejednávajúci priestupok mal žalobkyňu - oznamovateľku priestupku bez ďalšieho poučiť podľa § 3 ods. 2 Správneho poriadku tak, aby pre neznalosť svojich práv neutrpela ujmu. Podľa názoru odvolacieho súdu tak mal učiniť najneskôr potom čo vyrozumel žalobkyňu, ako oznamovateľku o prejednávaní priestupku s predvolaním na určený termín, na ktorý sa ustanovila. Ako potencionálna účastníčka priestupkového konania, ktorej sa konanie označeného priestupcu osobne dotýkalo, mal správny orgán žalobkyňu poučiť o náležitostiach návrhu na prejednanie priestupku a podmienkach kvalifikácie skutku aj podľa § 49 ods. 1 písm. a/ zákona, keďže skutkové okolnosti, tak ako vyplývajú z obsahu oznámenia žalobkyne a vyjadrenie svedkov nevyučovali ani uvedenú právnu kvalifikáciu skutku. Žalobkyni mala byť teda daná možnosť jednoznačne sa vyjadriť, či podáva návrh na konanie o priestupku podľa § 68 zákona pre skutok kvalifikovaný podľa § 49 ods. 1 písm. a/ zákona.

Z týchto dôvodov odvolací súd uznesenie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, v ktorom krajský súd uloží žalovanej doručiť žalobkyni rozhodnutie žalovanej Pr. č. 738/2010-A2010/09034 a na žalobkyni bude voľba jej ďalšieho postupu v priestupkovom konaní.

Podľa § 224 OSP súčasne súd rozhodne o náhrade trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.